

การร่างสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษ

ให้บุคคลสำคัญคนไทยพูด

สาวิตรี สุวรรณสภิตย์

1. ความนำ

การร่างและเรียบเรียงสุนทรพจน์ให้ผู้อื่นพูดนั้นเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ซึ่งเรียกกัน “แบบที่เล่นที่จริง” เป็นภาษาอังกฤษในหมู่คนที่เกี่ยวข้องกับงานด้านนี้ว่า “The art of ghost-writing”

เราจะพบเห็นตำราหรือหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเป็นจำนวนมากที่เขียนไว้เกี่ยวกับเรื่องศิลปะในการพูด รวมทั้งศิลปะในการเรียบเรียงคำพูดให้เป็นสุนทรพจน์ที่ดี แต่เท่าที่ผู้เขียนได้ตรวจสอบดูยังไม่พบเห็นตำราเล่มใดที่เขียนไว้เกี่ยวกับศิลปะในการร่างและเรียบเรียงสุนทรพจน์สำหรับให้คนอื่นพูดเลย

บทความนี้เป็นบทความเชิงประสบการณ์ทางวิชาการเขียนจากประสบการณ์ของผู้เขียนเองที่ได้ทำงานคลุกคลีเกี่ยวข้องกับเป็นเวลานานกับการประชุมและพิธีการระหว่างประเทศทั้งในระดับทวีภาคี และพหุภาคีจึงมีความคุ้นเคยกับหน้าที่การร่างและเรียบเรียงสุนทรพจน์ (เป็นภาษาอังกฤษ) ให้บุคคลที่มีความสำคัญในวงการเมืองและวงการวิชาการ (คนไทย) กล่าวปราศรัยในที่ชุมนุมนานาชาติในระดับต่าง ๆ บทความนี้จะใช้เป็นตำราวิชาการไม่ได้ แต่ประสบการณ์และเกร็ดความรู้ที่จะนำมาแลกเปลี่ยนให้ท่านผู้อ่านได้พิจารณา นั้นคงจะต้องมีหลักการและประเด็นทางวิชาการเป็นพื้นฐานอยู่ไม่มากนัก

2. สุนทรพจน์คืออะไร ?

สุนทรพจน์แปลเป็นภาษาไทยง่าย ๆ ว่าการพูดที่ไพเราะ หมายถึงการพูดอย่างเป็นทางการซึ่งได้มีการเรียบเรียงไว้ล่วงหน้า เพื่อให้มีความไพเราะเหมาะสมกับสถานะของผู้พูด ไพเราะเหมาะสมสำหรับโอกาสที่พูด และไพเราะเหมาะสมกับสถานภาพของผู้ฟัง คำว่าสุนทรพจน์นั้นภาษาอังกฤษเรียกง่าย ๆ ว่า speech (หรือ formal speech หรือ public speech หรือ Address)

โดยปกติผู้ที่กล่าวสุนทรพจน์สำคัญ ๆ จะต้องได้รับเชิญล่วงหน้า และได้รับแจ้งด้วยว่าหัวข้อของสุนทรพจน์คืออะไร และโอกาสที่จะมีการกล่าวสุนทรพจน์นั้นคือโอกาสอะไร ผู้ฟังซึ่งจะเป็นบรรดาผู้มาประชุมหรือชุมนุมกันในโอกาสดังกล่าว นั้น ๆ เป็นบุคคลในระดับใดบ้าง และมีความคาดหวังที่จะได้รับประเด็นสาระอะไรจากผู้กล่าวสุนทรพจน์ ผู้ที่ได้รับเชิญไปกล่าวสุนทรพจน์โดยทั่วไปมักจะเป็นบุคคลที่เป็นนักพูดที่ดี หรือมีความรู้และมีสถานภาพทางสังคมสูง เป็นที่ยอมรับนับถือในบรรดาผู้คนที่จะมาประชุมหรือชุมนุมกัน เพื่อจะฟังสุนทรพจน์นั้น ๆ

ผู้กล่าวสุนทรพจน์นี้อาจจะมีวิธีเตรียมตัวได้หลายลักษณะ ดังนี้

1. การเตรียมโดยฉับพลันทันใดเพราะไม่รู้ตัวล่วงหน้าก่อน (impromptu speech)

ปกติการได้รับเชิญให้กล่าวสุนทรพจน์โดยไม่แจ้งล่วงหน้านั้น ผู้เชิญและผู้รับเชิญจะทราบดีว่าผู้รับเชิญเป็นนักพูดที่ดี มีความสามารถสูงในการพูด และมีเกียรติยศเป็นที่ยอมรับของผู้ที่มาชุมนุมกัน ผู้กล่าวสุนทรพจน์จะสามารถเรียบเรียงถ้อยคำที่สุภาพ ไพเราะและเหมาะสมได้ในใจและกล่าวสุนทรพจน์ได้อย่างเป็นธรรมชาติเป็นที่ชื่นชอบของผู้ฟัง ซึ่งแท้ที่จริงบุคคลเหล่านี้มักจะเป็นผู้ที่ได้ฝึกฝนตนเองในการฟังสุนทรพจน์และกล่าวสุนทรพจน์มาอย่างช่ำชองแล้ว

2. การเตรียมแต่เฉพาะประเด็นสำคัญ (main ideas)

ผู้กล่าวสุนทรพจน์บางคนให้ความสำคัญกับประเด็นหลัก ๆ ฉะนั้นในการเตรียมตัวที่จะกล่าวสุนทรพจน์ก็มักจะเตรียมแต่ประเด็นหรือหัวข้อ โดยอาจจะมีสถิติหรือตัวอย่างที่จะใช้อ้างอิงซึ่งต้องค้นหาไว้ล่วงหน้า แล้วจัดทำเป็นบันทึกเตือนความจำสั้น ๆ สำหรับแต่ละประเด็น พิมพ์ใส่กระดาษเล็ก ๆ ไว้ เมื่อถึงเวลากล่าวสุนทรพจน์ก็จะสามารถขยายความ ร้อยเรียงออกมาเป็นสุนทรพจน์ที่สละสลวยได้ทันทีโดยธรรมชาติ ในกรณีนี้อาจต้องมีผู้ช่วยเตรียมค้นคว้าข้อมูลและเตรียมร่างประเด็นไว้ให้ล่วงหน้า และผู้พูดจะต้องมีความสามารถในการใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมได้เองโดยไม่ต้องเรียบเรียงไว้ก่อน

3. การเตรียมบทสุนทรพจน์ (manuscript หรือ text)

บุคคลสำคัญหลาย ๆ คนต้องมีผู้ช่วยสำหรับทำหน้าที่ค้นคว้าหาข้อมูลและเตรียมร่างและเรียบเรียงบทสุนทรพจน์ที่สมบูรณ์ไพเราะให้ ความยากง่ายของการเตรียมบทสุนทรพจน์ขึ้นอยู่กับหัวข้อของสุนทรพจน์และโอกาส รวมทั้งสถานภาพของผู้พูดด้วย ผู้เตรียมร่างสุนทรพจน์ให้คนอื่นพูดนั้น ในภาษาอังกฤษมักจะเรียกกันอย่างไม่เป็นทางการว่า "ghost-writer" คือผู้ที่เขียนในนามของคนอื่นหรือเขียนเหมือนกับเป็น "ผี" หรือ "เงา" ของคนอื่นนั่นเอง ผู้เตรียมร่างสุนทรพจน์ให้ผู้อื่นที่มีความชำนาญจะสามารถร่างได้เหมือนกับลีลาการพูดของผู้กล่าวเองมากที่สุด

เมื่อมีบทสุนทรพจน์เรียบร้อยแล้ว ผู้พูดอาจจะใช้วิธีอ่านหลายๆ ครั้งจนจำได้แล้วพูดจากความทรงจำ (memo-

rized speech) หรืออาจจะใช้วิธีอ่านจากบทสุนทรพจน์ (manuscript speech) โดยควรจะได้ฝึกหัดซักซ้อมการอ่านให้มีลีลาเป็นธรรมชาติไม่ติดขัด อีกวิธีหนึ่งที่นิยมใช้กันมากคือใช้วิธีอ่านจากบทแต่เพิ่มขยายความให้สนุกสนานตามความสนใจของผู้ฟัง (extemporaneous speech) ซึ่งควรจะได้มีการเตรียมตัวซักซ้อมไว้ล่วงหน้าอย่างดี โดยเฉพาะในประเด็นสำคัญ ๆ และถ้อยคำที่สำคัญ ๆ แต่ในส่วนอื่น ๆ ก็อาจใช้ความชำนาญและลีลานั้นนักพูดที่เชี่ยวชาญเพิ่มเติมตามที่นึกคิดได้โดยทันควัน

สุนทรพจน์หรือคำปราศรัยมีมากมายหลายประเภท แต่ผู้เขียนใคร่จะขอจำแนกสุนทรพจน์ออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ตามโอกาสต่าง ๆ กัน ดังต่อไปนี้

- 1) สุนทรพจน์สำหรับพิธีการ (ceremonial speech)
- 2) สุนทรพจน์ทางการเมือง (political speech)
- 3) สุนทรพจน์ทางวิชาการ (academic speech)

สุนทรพจน์สำหรับพิธีการ (ceremonial speech)
โดยปกติในงานพิธีการต่าง ๆ เช่น พิธีเปิดงานมหกรรมต่าง ๆ พิธีเลี้ยงรับรองอาคันตุกะจากต่างแดน หรือพิธีเฉลิมฉลองเหตุการณ์ต่างๆ เป็นต้น ผู้จัดงานจะเชิญผู้มีเกียรติและมีสถานภาพสูงในสังคมมากกล่าวสุนทรพจน์ในพิธี นอกจากนี้อาจจะมีผู้ที่จะต้องทำหน้าที่กล่าวต้อนรับหรือกล่าวรายงานหรือกล่าวแนะนำประธาน ซึ่งคำกล่าวนั้นก็เป็นสุนทรพจน์ในลักษณะหนึ่งเช่นกัน สุนทรพจน์ที่กล่าวในพิธีเช่นนี้มักจะไม่ยาวนาน มีวัตถุประสงค์เพื่อจรรโลงบรรยากาศอันเป็นมงคลหรือรื่นเริง สนุกสนาน และเป็นเกียรติยศให้แก่งานและแก่ผู้ที่ร่วมงานเป็นสำคัญ บางครั้งสุนทรพจน์นั้นอาจจะต้องพูดโดยไม่ได้แจ้งล่วงหน้า เช่น ในงานเลี้ยงรับรองที่ต้องมีการขอบคุณหรืออำนวยการให้เจ้าภาพสุนทรพจน์ที่ไม่ได้แจ้งล่วงหน้าซึ่งเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า impromptu speech นั้นมักจะเชิญผู้พูดที่มีความชำนาญและสามารถจะพูดได้โดยไม่ต้องเตรียมตัวและเป็นที่ชื่นชอบแก่ผู้ฟัง

สุนทรพจน์ทางการเมือง (political speech) ในบางโอกาสหรือแม้ในงานพิธีการหรือในงานประชุมวิชาการก็ตาม ผู้ที่ได้รับเชิญไปกล่าวสุนทรพจน์น่าจะต้องการกล่าวสุนทรพจน์ที่มีลักษณะของ “สุนทรพจน์ทางการเมือง” เพื่อเป็นการโน้มน้าวจิตใจของผู้ที่ฟังให้คล้อยตามและเชื่อถือในประเด็น หรือจุดยืนหรืออุดมการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออาจเป็นสุนทรพจน์ที่ประสงค์จะสร้างความเชื่อถือให้แก่บุคคลหรือเพื่อชี้ให้เห็นคุณลักษณะความเป็นผู้นำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งในงาน เช่น ในงานเลี้ยงรับรองหรือในการเปิดนิทรรศการ ผู้ที่ได้รับเชิญเป็นประธานในพิธีอาจจะใช้โอกาสนี้กล่าวสุนทรพจน์โน้มน้าวให้ผู้ฟังเห็นถึงความโดดเด่นของบุคลิกภาพและความน่าเชื่อถือของผู้กล่าวสุนทรพจน์เอง หรืออาจต้องการแนะนำบุคคลอื่นที่มาเป็นเกียรติในงาน เช่น ศิลปินเอกที่มาจากในงานหรือบุคคลที่จะสมัครลงรับคัดเลือกหรือแข่งขันในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง เป็นต้น สุนทรพจน์ทางการเมืองนี้มักจะนิยมใช้ศิลปะทางภาษาที่โน้มน้าวจิตใจและความรู้สึกนึกคิดของผู้ฟัง และชักชวนให้คล้อยตามหรือเชื่อถือซึ่งเป็นศิลปะทางภาษาชนิดหนึ่งเรียกในภาษาอังกฤษว่า persuasive argument หรือบางครั้งก็เรียกว่า rhetoric อันเป็นศิลปะที่รู้จักใช้กันมาในโลกตะวันตกตั้งแต่สมัย Aristotle และ Socrates

สุนทรพจน์ทางวิชาการ (academic speech) ในโอกาสที่ผู้ได้รับเชิญให้ไปกล่าวสุนทรพจน์ในที่ชุมนุมนักวิชาการ โดยที่ผู้กล่าวสุนทรพจน์เป็นบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษในหัวข้อของการประชุม ซึ่งที่ประชุมยอมรับและคาดหวังว่าจะสามารถให้ความรู้ความกระจ่างทางวิชาการในสาขานั้นๆ ได้ดี หรือสามารถจะชี้ทิศทางสำหรับการประชุมวิชาการนั้น ๆ หรืออาจจะช่วยแก้ปัญหาและขจัดข้อโต้แย้งทางวิชาการให้แก่ที่ประชุมได้ สุนทรพจน์ทางวิชาการนี้บางทีก็เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า keynote speech หรือ keynote address ซึ่งภาษาไทยยังไม่มีการแปลใช้ที่ตรงกับความหมายนั้น บางแห่งก็ใช้กันว่า “สุนทรพจน์นำ”

อย่างไรก็ตามมีสุนทรพจน์ในบางโอกาสซึ่งอาจจะต้องมีลักษณะผสมผสานระหว่างสุนทรพจน์ทั้งสามประเภทดังกล่าวข้างต้นนั้นก็เป็นไปได้ เช่น ในการเปิดประชุมวิชาการระหว่างประเทศมีลักษณะเป็นพิธีการและวิชาการผสมผสานกัน แต่ผู้พูดอาจจะเป็นเอกอัครราชทูตหรือรัฐมนตรี

หรือรองนายกรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีซึ่งอาจจะต้องการใช้เวทีแห่งพิธีการและการประชุมวิชาการดังกล่าวเสนอข้อประเด็นทางการเมืองซึ่งรัฐบาลของประเทศของตนประสงค์จะผลักดันให้เป็นที่ยอมรับในประชาคมนานาชาติ หรืออาจจะมีวัตถุประสงค์จะหาเสียงสนับสนุนเพื่อการเลือกตั้งเข้าสู่ตำแหน่งในองค์การสำคัญระหว่างประเทศสาขาใดสาขาหนึ่งซึ่งจำเป็นต้องโน้มน้าวจิตใจและความเชื่อถือของที่ประชุมแห่งนั้นในลักษณะทางการเมืองด้วยสุนทรพจน์เช่นนี้ก็คงจะต้องใช้แนวทางผสมผสานของการร่างสุนทรพจน์ทั้งสามประเภท

3. การเขียนสุนทรพจน์ (ภาษาอังกฤษ) ให้บุคคลสำคัญ (คนไทย) กล่าวปราศรัยในที่ชุมนุมนานาชาติ

ภายใต้หัวข้อนี้ผู้เขียนใคร่ขอแบ่งประเด็นออกเป็นหัวข้อย่อยได้ 2 หัวข้อ ดังนี้

- 1) การเขียนสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษ
- 2) การเขียนสุนทรพจน์ (ภาษาอังกฤษ) ให้บุคคลสำคัญของไทย กล่าวในที่ชุมนุมนานาชาติ

1. การเขียนสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษ

ในการเขียนสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษนั้น ผู้ที่ร่างและเรียบเรียงสุนทรพจน์จะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่ดีเป็นเบื้องต้น ซึ่งเรื่องนี้ก็มีหนังสือและคู่มือเกี่ยวกับการเขียนภาษาอังกฤษที่ดี (good writing) เขียนโดยผู้ชำนาญต่าง ๆ วางขายอยู่ตามร้านขายตำราและร้านขายหนังสือเป็นจำนวนมาก ผู้ที่ประสงค์จะฝึกฝนตนเองให้เขียนภาษาอังกฤษให้ดีควรมีคู่มือในลักษณะนี้ไว้ใช้สักเล่มหรือสองเล่มหรือหลาย ๆ เล่มก็ได้ และควรมีพจนานุกรม (dictionary) ที่ได้มาตรฐานไว้ใช้สักหนึ่งเล่ม และที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่านั้นคือควรมี Thesaurus ซึ่งจะช่วยให้ผู้เขียนมีความมั่นใจในการใช้ศัพท์ต่าง ๆ ในโอกาสที่หลากหลายออกไปมากขึ้นด้วย

การเขียนภาษาอังกฤษที่ดี (good writing หรือ good composition) นั้น ในมหาวิทยาลัยอเมริกาทุกแห่งจัดเป็นวิชาบังคับสำหรับนักศึกษาปีที่หนึ่งทุกสาขาวิชา และทุกภาคทุกคณะวิชา ถ้านักศึกษาคนใดไม่ผ่านวิชานี้ก็จะ

ไม่สามารถขอกออกมาเป็นบัณฑิตได้ เพราะถือว่าภาษาเป็นสื่อเบื้องต้นที่จะเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา และเป็นสื่อที่จะนำความรู้ที่เรียนมานั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่สังคมได้

การเขียนภาษาอังกฤษที่ดี เริ่มต้นจากความมั่นใจในการใช้คำ (words) ว่าคำไหนควรใช้ในโอกาสใด อย่างไร การใช้คำผิดระดับหรือผิดโอกาสเป็นความผิดพลาดที่ร้ายแรงในการเขียน ขั้นตอนต่อมาคือการผูกประโยค (sentence) ที่ถูกต้องชัดเจน แล้วเรียงลำดับประโยคโดยมีเหตุมีผลตามกันมาเพื่อให้เป็นย่อหน้า (paragraph) ที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง จากนั้นจึงนำย่อหน้าแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับให้เป็นเรื่องราวที่น่าสนใจชวนติดตาม เป็นเรื่องราวที่ให้ความรู้ (informative) และสร้างความประทับใจ (impressive) แก่ผู้อ่านด้วยในขณะเดียวกัน

อย่างไรก็ตามสิ่งที่สำคัญที่สุดของการเขียนที่ดีนั้นก็คือ ผู้ร่างและเรียบเรียงจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ (content) ของเรื่องที่จะเขียน ฉะนั้นการเขียนที่ดีมักจะต้องเริ่มต้นด้วยการค้นคว้า วิจัย (research) ในหัวข้อที่จะเขียน จากนั้นก็จะมาถึงขั้นตอนการนำความรู้ที่มีอยู่หรือรวบรวมค้นคว้ามาได้ มาเรียบเรียง (compose) ให้ไพเราะเหมาะสมอีกทีหนึ่ง

2. การเขียนสุนทรพจน์ (ภาษาอังกฤษ) ให้บุคคลสำคัญของไทยกล่าวในที่ชุมนุมนานาชาติ

สิ่งที่จำเป็นและสำคัญประการแรกสำหรับผู้ร่างและเรียบเรียงสุนทรพจน์ให้คนอื่นพูด (The ghost-writer) ก็คือผู้ร่างจะต้องรู้จักผู้ที่จะเป็นคนกล่าวสุนทรพจน์ (The speaker) เป็นอย่างดี รู้จักว่าเขาคือใคร มีลีลาการพูดหรือมีแนวคิดอย่างไร มีความสำคัญอย่างไรในสังคมและในวงการที่จะไปกล่าวปราศรัยนั้น ๆ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับอย่างไรบ้างกับพัฒนาการหรือเหตุการณ์สำคัญ ๆ ในประวัติศาสตร์ของวงการดังกล่าว เคยรู้จักบุคคลสำคัญคนใดในวงการนั้นบ้าง ฯลฯ นอกจากนี้ควรจะทราบว่าผู้ที่จะมาชุมนุมหรือประชุมเพื่อรับฟังคำปราศรัย (The audience) นั้นมีความคาดหวังที่จะได้ฟังอะไร (expected message) จากผู้กล่าวสุนทรพจน์นั้น ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาประกอบ เป็นลีลาและเนื้อหาของสุนทรพจน์

ยกตัวอย่างเช่น รองนายกรัฐมนตรีของไทยได้รับเชิญไปกล่าวสุนทรพจน์นำในพิธีเปิดการประชุมทางวิชาการของนักศึกษาทั่วโลกซึ่งสมาคมนักศึกษานานาชาติจัดขึ้นในหัวข้อว่า "การศึกษากับการพัฒนาสังคมในทศวรรษหน้า" และทางสมาคมทราบว่ารองนายกรัฐมนตรีผู้นั้นเคยเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และเคยเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมมาก่อน จากประวัติและประสบการณ์ของผู้ได้รับเชิญไปกล่าวสุนทรพจน์ทำให้ผู้ฟังเกิดความคาดหวังจะได้รับฟังแนวทางและข้อคิดเห็นจากนักการเมืองที่ผ่านงานด้านการศึกษาและงานพัฒนาประเทศมาแล้ว ดังนั้นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ร่างและเรียบเรียงบทสุนทรพจน์ควรจะต้องคำนึงถึงคุณสมบัติและประสบการณ์เฉพาะตัวของบุคคลในระดับดังกล่าวนั้น ถึงแม้ว่าผู้ร่างสุนทรพจน์อาจจะเพียงนักการศึกษาที่เพิ่งจบปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาและเพิ่งจะทำงานได้เพียง 3 ปี รัทฤษฎีการศึกษาที่เรียนมาจากมหาวิทยาลัยแต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ด้านอื่นเลยก็ตาม แต่ก็ต้องทำการค้นคว้า (research) ให้มีความรู้เกี่ยวกับงานพัฒนาสังคมบ้างแล้วจึงลงมือร่างและเรียบเรียงสุนทรพจน์ต่อไป

นอกจากเนื้อหาสาระแล้ว การใช้ถ้อยคำและภาษาก็ควรจะเลือกใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมกับสถานะของผู้พูดและความคาดหวังของผู้ฟังด้วย ถ้าผู้ร่างมีอายุ 28 ปีแต่ต้องร่างและเรียบเรียงสุนทรพจน์สำหรับบุคคลระดับรองนายกรัฐมนตรีที่มีอายุ 60 ปี และเป็นผู้ที่ทรงคุณวุฒิสูง มีความลึกซึ้งในปรัชญาของพุทธศาสนา ผู้ที่ร่างสุนทรพจน์ก็ควรจะพยายามใช้ภาษาและลีลาที่สุ่มลึกซึ้ง อาจจำเป็นต้องสอดแทรกปรัชญาทางพุทธศาสนาเข้าไปในเนื้อหาสาระของสุนทรพจน์บ้างหากสามารถจะกระทำได้เพื่อให้ทรงไว้ซึ่งบุคลิกภาพและภูมิปัญญาเฉพาะตัวของผู้พูดอันเป็นสิ่งที่คุณผู้ฟังมีความคาดหวังไว้

เพื่อให้การทำงานของผู้ทรงสุนทรพจน์กับงานของผู้กล่าวสุนทรพจน์มีความเชื่อมโยงและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ผู้กล่าวสุนทรพจน์ควรจะพบปะและให้ข้อคิดเห็นเบื้องต้นแก่ผู้ร่างว่ามีประเด็นสำคัญใดบ้างที่อยากจะพูด หรือมีประสบการณ์ส่วนตัวอย่างใดที่อยากจะหยิบยกขึ้นมาเสนอในสุนทรพจน์นั้น หรือผู้กล่าวสุนทรพจน์อาจจะทราบปัญหาที่ลึกซึ้งบางประการของวงการนั้น ๆ ที่ต้องการให้ผู้ร่างหลีกเลี่ยงประเด็นหรือให้ชี้แนวทางแก้ไข ผู้ร่างจะต้องรับ

แนวความคิดในขั้นต้นจากผู้ที่จะกล่าวสุนทรพจน์ไปค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม แล้วนำมาจัดลำดับความคิด วางแผนจัดเค้าโครงและเรียบเรียงเป็นสุนทรพจน์ที่มีความกลมกลืนและไพเราะ มีน้ำหนักและมีบุคลิกของผู้พูดที่ผู้กล่าวสุนทรพจน์ต้องการ

การร่างนั้นอาจจำเป็นต้องร่างและแก้ไขมากกว่า 1-2 ครั้ง ถ้าเป็นสุนทรพจน์ที่สำคัญมาก ๆ และเกี่ยวข้องกับสถานะและผลประโยชน์ของประเทศชาติ ควรจะได้มีการช่อมกล่าวสุนทรพจน์ร่วมกันระหว่างผู้เขียนกับผู้พูด หรือการมีผู้ฟังอื่นเข้ามาร่วมฟังการช่อมด้วย เพื่อปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำหรือเพิ่มเติมตัดทอนข้อความให้เหมาะสม และเพื่อชักช่อมผู้พูดให้ออกเสียงคำต่าง ๆ หรือหยุดเว้นวรรค ผ่อนเสียงหนักเบาหรือเน้นหนักในที่ที่ถูกต้อง เพื่อให้การสื่อสารไปยังผู้ฟัง (audience) มีประสิทธิภาพและได้ผลตามที่มุ่งหวังให้มากที่สุด

จะเห็นได้ว่างานและหน้าที่ของผู้ร่างสุนทรพจน์ให้ผู้อื่นพูดไม่ควรจะจบสิ้นลงเมื่อร่างเสร็จและส่งให้ผู้พูดเท่านั้น แต่ควรจะต้องทำงานร่วมกับผู้พูดต่อไปจนกว่าจะถึงเวลากล่าวสุนทรพจน์ บางทีสุนทรพจน์สำคัญๆ บางบทอาจจำเป็นต้องเพิ่มเติมหรือตัดทอน หรือแก้ไขข้อความในวินาทีสุดท้าย ถ้าหากมีเหตุการณ์ที่สำคัญเกิดขึ้นก่อนเวลาพูดที่ควรจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมลงในสุนทรพจน์ด้วย ในเวทีการเมืองระหว่างประเทศการแก้ไขปรับปรุงจนถึงวินาทีสุดท้ายเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นบ่อยๆ เพราะผู้กล่าวสุนทรพจน์อาจจะต้องคอยฟังว่ามีใครพูดอะไรมาก่อนหน้านั้นที่เราอาจจะต้องสนับสนุนหรือตอบรับบ้าง นอกจากนี้ผู้ร่างสุนทรพจน์ควรจะต้องติดตามฟังสุนทรพจน์ที่ตนร่างให้ผู้อื่นกล่าวปราศรัยอย่างตั้งอกตั้งใจในเวลาที่ถูกกล่าวปราศรัยจริง เพื่อประเมินผลและเพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ร่างสุนทรพจน์ให้ดีขึ้นในอนาคต

4. ข้อสังเกตเพิ่มเติมและบทสรุป

ในการประชุมนานาชาติที่สำคัญ ๆ สุนทรพจน์ของผู้แทนประเทศต่าง ๆ จะถูกบันทึกไว้เป็นหลักฐานอ้างอิง ฉะนั้นงานร่างสุนทรพจน์ให้บุคคลสำคัญ ๆ กล่าวปราศรัยนั้นในวงการทั่วโลกยอมรับกันว่าต้องใช้ความชำนาญพิเศษเป็นงานที่ไม่ง่ายและต้องใช้ความละเอียดรอบคอบโดยเฉพาะสำหรับผู้ที่มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อหน้าที่สูง สำหรับในประเทศไทยบุคคลที่ได้รับเชิญไปกล่าวสุนทรพจน์ในที่ประชุม

นานาชาตินั้นย่อมเป็นผู้มีสถานภาพสูงเป็นที่ยอมรับในวงการวิชาการหรือในรัฐบาลของไทย เวลาที่กล่าวสุนทรพจน์ก็มักจะต้องกล่าวในนามของประเทศไทย ถ้าผู้ร่างไม่ให้ความสำคัญหรือไม่เอาใจใส่เพียงพอ เช่น บางคนอาจรู้สึกว่าเป็นงานที่ไม่ต้องยุ่งยากนักไปลอกคำปราศรัยเก่าๆ ของประเทศอื่นมาใช้โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติ หรืออาจไปลอกสุนทรพจน์ของบุคคลชาวไทยอื่นที่มีลีลาและสถานภาพไม่เหมือนกันมา บางคนสักแต่ว่าร้อยเรียงถ้อยคำภาษาอังกฤษมีคำนาม กิริยา คุณศัพท์เพราะ ๆ หู ๆ มาใส่ไว้โดยไม่มีเนื้อหาสาระที่มีคุณค่า บางคนไปให้ฝรั่งหรือแขกที่ไม่รู้จักเข้าใจในงานของรัฐบาลไทยร่างมาให้ บางคนร่างตามที่ตัวเองอยากพูดโดยไม่คิดถึงสถานภาพพิเศษของผู้ที่จะพูด บางคนร่างเพื่อให้เสร็จไปตามหน้าที่เสร็จแล้วก็ส่งขึ้นไปให้ผู้พูดช่อมพูดเองโดยไม่ติดตามผลเพราะถือว่างานของตนเสร็จแล้ว อย่างไรก็ตามถ้าผู้ร่างมีความสำนึก มีความรับผิดชอบและเห็นความสำคัญของงานดังกล่าวแล้ว งานร่างสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษให้บุคคลสำคัญของรัฐบาลไทยกล่าวในการชุมนุมนานาชาติก็เป็นเรื่องที่ต้องใช้ความพยายาม และต้องศึกษาค้นคว้าอย่างมาก

งานในหน้าที่ของผู้ร่างสุนทรพจน์นั้นต้องได้รับความร่วมมือสนับสนุนและให้กำลังใจจากผู้ที่จะกล่าวสุนทรพจน์เองด้วย ถ้าผู้ร่างยอมเห็น้อยากเพื่อให้ได้มาซึ่งสุนทรพจน์ที่มีคุณภาพ แต่ผู้กล่าวสุนทรพจน์ไม่สนใจชักช่อม พูดแล้วไม่เป็นที่สนใจหรือประทับใจของผู้ฟัง ความพยายาม และความตั้งใจของผู้ร่างสุนทรพจน์ก็ไม่ประสบผลและเสียเวลาเปล่า

การร่างสุนทรพจน์สำคัญๆ เป็นภาษาอังกฤษเพื่อให้บุคคลสำคัญของไทยกล่าวในโอกาสสำคัญในระดับนานาชาตินั้น อาจจำเป็นต้องแบ่งงานกันทำเป็น 2 ด้านคือ ด้านค้นคว้าวิจัยและรวบรวมข้อมูลเป็นภาษาไทย ซึ่งอาจจะต้องสำรวจเอกสารเกี่ยวกับนโยบายของประเทศเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ที่รัฐบาลไทยมีนโยบายต่อเนื่องมา ตรวจสอบระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวกับนโยบายนั้นที่มีบัญญัติไว้ในระดับชาติ ทบทวนกิจกรรมสำคัญๆ ที่รัฐบาลไทยได้ดำเนินการมาแล้วรวมทั้งดูสถิติหรือตัวเลขที่จะสนับสนุนข้อมูลดังกล่าว เป็นต้น งานด้านที่สองคือด้านนำข้อมูลจากการทำงานของด้านที่หนึ่ง มาพิจารณาวางแผนให้เป็นสุนทรพจน์ที่พอเหมาะพอสัมกับเวลาที่กำหนดให้พูด และให้

ไพบเราะเหมาะสมกับโอกาสที่จะพูดด้วย ซึ่งงานทั้ง 2 ด้านที่กล่าวมาแล้วนั้น อาจจะใช้ผู้ที่มีความถนัดและเชี่ยวชาญที่แตกต่างกันจึงอาจต้องใช้บุคคล 2 กลุ่ม และเมื่อนำความชำนาญและความถนัดของทั้งสองฝ่ายมารวมกันก็จะได้สุนทรพจน์ที่มีทั้งเนื้อหาและสาระที่เหมาะสมและสมบูรณ์

ในการประชุมขององค์กรระหว่างประเทศหากผู้กล่าวสุนทรพจน์ไม่สันทัดในการกล่าวสุนทรพจน์ที่ยาวและใช้คำยากๆ เป็นภาษาต่างประเทศ หรือประสงค์จะกล่าวสุนทรพจน์ในภาษาประจำชาติของตนเองก็อาจทำได้ โดยการส่งบทสุนทรพจน์ที่ร่างและรับรองแล้วโดยผู้กล่าวสุนทรพจน์ ไปให้แผนกล่ามล่วงหน้าเป็นภาษาอังกฤษหรือเป็นภาษาราชการ ภาษาใดภาษาหนึ่งขององค์กรระหว่างประเทศนั้นๆ ซึ่งผู้กล่าวสุนทรพจน์ก็อาจจะกล่าวปราศรัยเป็นภาษาไทยได้ด้วยความมั่นใจและชัดเจน โดยล่ามจะแปลออกจากบท (text) เป็นภาษาต่าง ๆ ได้ในทันทีพร้อม ๆ กับการกล่าวสุนทรพจน์ (simultaneous interpretation) ผู้เขียนได้เคยเห็นบุคคลระดับสูงของบางประเทศ เช่น ญี่ปุ่น

กล่าวปราศรัยเป็นภาษาญี่ปุ่นในที่ประชุมนานาชาติ ซึ่งแม้เราจะฟังไม่ออกแต่ก็เห็นท่าทางมั่นใจและน่าเชื่อถือดีและมีการแปลออกเป็นภาษาต่าง ๆ ซึ่งล่ามสามารถจะแปลได้ชัดเจนดีกว่าที่บุคคลนั้นจะต้องกล่าวสุนทรพจน์ที่สำคัญมาก ๆ ในภาษาที่ตนไม่เชี่ยวชาญหรือมั่นใจ

สิ่งสำคัญที่จะต้องจดจำไว้ก็คือสุนทรพจน์คือการสื่อสาร (communication) ชนิดหนึ่ง ฉะนั้นถ้าผู้นำส่งสาร (Sender) สามารถทำให้ผู้รับสาร (Receiver) มีความซาบซึ้งในเนื้อหา (message) ของสุนทรพจน์และประทับใจในลีลา (style) ของผู้กล่าวได้โดยวิธีใดก็ตาม ก็นับว่าการสื่อสารนั้นได้ผลสมบูรณ์แล้ว.

หมายเหตุ

กระทรวงการต่างประเทศ สำนักนายกรัฐมนตรีและกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ กระทรวงศึกษาได้ตีพิมพ์รวมบทสุนทรพจน์สำคัญภาษาอังกฤษไว้หลายเล่ม ผู้สนใจอาจติดต่อขอตัวอย่างมาศึกษาได้